

Висновки та пропозиції. Виділені критерії за якими управлінську утопію можна розробляти та оцінювати: бажаність, життєздатність, досяжність. Оскільки ці критерії утворюють специфічний зв'язок, то вони мають бути узгоджені між собою, що й становить мету подальших досліджень.

Використана література:

1. Гончар О. І. Оптимізація економічного оцінювання потенціалу підприємства / О. І. Гончар // Торгівля. Комерція. Підприємництво : збірник наукових праць / [редакц. кол.: Апопій В. В., Куцик П. О., Семак Б. Б. та ін.] – Львів : Львівська комерційна академія, 2015. – Вип. 19. – С. 49–53.
2. Миколайчук Н. С., Миколайчук М. М. Фінансово-економічні аспекти регіонального управління формуванням конкурентного потенціалу підприємств / Н. С. Миколайчук, М. М. Миколайчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2013. – № 4. – Том 2. – С. 142–147.
3. Райт Ерік Олін Життєздатні утопії / Ерік Олін Райт // Уривок із книги «Уявляючи реалістичні утопії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://commons.com.ua/uk/zhittyezdatni-utopiyyi/> – Назва з екрану.
4. Репіна І. М. Підприємницький потенціал: методологія оцінки та управління / І. М. Репіна. // Вісник Української академії державного управління при Президентові України. – 1998. – № 2. – С. 262–271.
5. Руденко О.М. Утопія як ідеальна модель системи державного управління / О.М. Руденко // Командор. – 2002. – № 1. – С. 19-21.
6. Трухачова К.В. Теоретичні аспекти управлінських утопій у рекламній діяльності туристичного підприємства / К.В. Трухачова, А.Л. Власенко // Вісник Херсонського національного технічного університету. – 2019. – Випуск 4 (71). – С. 173-180.

Flieger M., Prof. UAM dr hab.

Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet
im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

**IDENTYFIKACJA CZYNNIKÓW KOOPERACJI W
MIĘDZYNARODOWYCH STRUKTURACH WIRTUALNYCH OPARTA NA
KONCEPCJI SPÓJNOSCI**

1. Wstęp

Wirtualizacja funkcjonowania organizacji polega na tworzeniu struktur procesowych z wykorzystaniem kluczowych czynników sukcesu innych organizacji, znajdujących się w różnych regionach świata. W takich strukturach poszczególne operacje procesowe wykonywane są przez organizacje zewnętrzne pod kontrolą i przy wsparciu ze strony tzw. Integratora, czyli firmy inicjującej całe przedsięwzięcie. W ten sposób, gniazda procesowe znajdują się w różnych częściach świata, co skutkuje koniecznością harmonizacji ich funkcjonowania w celu zapewnienia optymalnej efektywności i skuteczności działań [3].

W wyniku zapewnienia spójności organizacyjnej wytworzona zostaje optymalna wartość dodana dla klienta zewnętrznego, co pozwala budować tak ważną współcześnie

przewagę konkurencyjną takich organizacji. Poszczególne firmy tworzą gniazda procesowe pozostające w relacji dostawcy/klienta wewnętrznego, co powoduje, że współpracują na bieżąco wytwarzając wartości dodane w mikro tunelach nawigacyjnych (wewnątrz procesu wytwórczego) [1]. Zatem, konieczne staje się wytworzenie harmonijnych mechanizmów współpracy zapewniających spójność organizacji w tym aspekcie.

Ponieważ organizacje tworzące gniazda procesowe znajdują się w różnych miejscach świata, cechują się różną kulturą organizacyjną. Kultura ta determinuje zastosowanie określonego modelu współpracy pomiędzy nimi, zatem jej rozpoznanie jest podstawą zapewnienia spójności organizacyjnej i wzrostu efektywności całej struktury. Celem opracowania jest przedstawienie zarysu tematyki spójności w powyższym kontekście oraz koncepcji badań uzupełniających istotne luki wiedzy w teorii i praktyce zarządzania w tym obszarze.

2. Badania w celu osiągnięcia spójności

Z uwagi na wpływ badań w ramach Koncepcji spójności organizacyjnej w obszarze różnic kulturowych na przewagi konkurencyjne, konieczne jest prowadzenie pogłębionych analiz w dominujących kulturach organizacyjnych na świecie. Struktury wirtualne, w których zakłada się wykorzystanie kluczowych czynników sukcesu (KCS) organizacji rozproszonych geograficznie, wymagają zrozumienia istoty różnic kulturowych i odpowiedniego dostosowania systemu i mechanizmów zarządzania [2]. Z uwagi na zróżnicowane usytuowanie geograficzne firm posiadających KCS-y, konieczne jest przeprowadzenie rozproszonych przestrzennie badań w tym obszarze dla lepszego zrozumienia istoty artefaktów, norm i wartości oraz założeń kulturowych organizacji.

Cel podstawowy takich badań zakłada rozpoznanie głównych cech kultury organizacyjnej organizacji dla opracowania mechanizmów współpracy pomiędzy gniazdami. Zebrane informacje w obszarze kultury organizacyjnej powinny być uzupełnione badaniem poszczególnych platform spójności organizacyjnej w postaci:

- koncepcji zarządzania oraz metod zarządzania w badanych organizacjach,
- stylu zarządzania i struktur organizacyjnych,
- obu powyższych wraz ze specyfiką zasobów ludzkich.

Dodatkowo, kolejne cele badawcze powinny dotyczyć identyfikacji barier związanych z możliwością wykorzystania potencjału badanych organizacji w strukturach procesowo-wirtualnych oraz możliwości ich pokonywania [5].

Dla realizacji powyższych celów, przy jednoczesnym uzupełnieniu luk wiedzy w tych obszarach, dużą rolę odgrywa sposób prowadzenia badań w środowisku międzynarodowym. W tym celu konieczne jest zastosowanie następujących technik badawczych:

- ankiety badawcze wśród pracowników organizacji sektora prywatnego oraz publicznego danego kraju,
- wywiady pogłębione z przedstawicielami kadry zarządzającej organizacjami zarówno biznesowymi jak i publicznymi,
- wywiady pogłębione z innymi badaczami tematyki kultury organizacyjnej i jej wpływu na funkcjonowanie organizacji,

- studia literatury przedmiotu głównie z obszaru publikacji lokalnych, niedostępnych w Internecie.

3. Wnioski

Efektom badań, które powinny być prowadzone przez badaczy w różnych regionach świata, jest zgromadzenie wiedzy dotyczącej specyfiki funkcjonowania organizacji z badanego obszaru w celu wypracowania mechanizmów umożliwiających budowę spójności funkcjonowania organizacji procesowo-wirtualnych. Struktury te są coraz szerzej stosowane, a firmy pełniące funkcje Integratorów stoją przed nowymi wyzwaniami związanymi właśnie z przedstawionymi wyżej problemami [6]. Wypracowane mechanizmy pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie potencjału organizacji wirtualnych w realizowanych wartościach dodanych dla klientów.

Należy zaznaczyć, że zdobyta w takich badaniach wiedza wpisuje się zarówno w rozwój koncepcji spójności organizacyjnej jak i w pogłębienie wiedzy dotyczącej skutecznego zarządzania organizacjami międzynarodowymi [4]. Koncepcja spójności wymaga nie tylko opracowań o charakterze teoretycznym ale także oparcia o przykłady praktyczne, w tym przypadku z obszaru mało rozpoznanego w literaturze przedmiotu.

Należy zaznaczyć, że powyższe badania sprzyjają internalizacji dorobku naukowego z obszaru zarządzania, a także zacieśnieniu współpracy z badanymi instytucjami i nawiązaniu nowych kontaktów z uznanymi badaczami oraz organizacjami naukowymi z zagranicy. Taka synergia może skutkować sprawnym uzupełnieniem istotnych luk wiedzy zarządczej, zarówno na poziomie konceptualnym jak i operacyjnym.

Literatura:

1. Chomiak-Orsa I., Flieger M., (2011b), *Computerization as the Improvement of Processes In Local administration offices*. red. Korczak J., Dudycz H., Dyczkowski M., wyd. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław
2. Drucker P. F., (1992), *Innowacja i przedsiębiorczość*. Praktyka i zasady, PWE, Warszawa
3. Flieger M., (2012), *Zarządzanie procesowe w urzędach gmin. Model adaptacji kryteriów dojrzałości procesowej*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań
4. Flieger M., Flieger M., *Wybrane elementy kultury organizacyjnej organizacji chińskich w perspektywie spójności struktur procesowo-wirtualnych*, Przegląd Organizacji, 5/2019, ISSN 0137-7221, s. 32-39
5. Nogalski B., Grajewski P., *Zarządzanie procesami*, w: Leksykon zarządzania, Warszawa 2004
6. Perechuda K., (2000), *Zarządzanie przedsiębiorstwem przyszłości*, Difin, Warszawa

Хижнякова Н., к.е.н., доц.
Рівненський державний гуманітарний
університет, м. Рівне, Україна

ПРОБЛЕМИ ПРИЙНЯТТЯ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Вступ. Наявні світові тенденції економічного розвитку передбачають прийняття та реалізацію екологічно орієнтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління економікою: від національного і транснаціонального до